

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Persona vouens debet esse libera

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymundi

et forores ponere in pmo gradu. z illi qui distat ab inuicē in qnto gradu
ue in linea ascendente z descendēte. siue in linea transuersali. tales p̄trahere
possunt z capere se mutuo

Circa lrām notādū pmo. q̄ rō p̄lmi documētū est talis. qz cognatio
spūalis adueniēs matrimonio p̄summato nō frangit matrimoniu. z ergo
si vxor alicui⁹ leuat puez de fonte sacro quē genuit ei⁹ maritus de alia mu
liere nō dirimit matrimoniu q̄uis ibi generat cognatio spūalis. q̄ si fuisse
zū p̄tractū matrimonij separasset matrimoniu p̄trahēdū

Scdo notādū. q̄ vxor alicui⁹ leuās puez mariti sui genitū de alia
muliere de sacro fonte. vel hoc facit sciēter vel ignorāter. si facit sciēter ip̄a
puniri debet vt dicit littera. si ignorāter nō est puniēda

Tertio notādū circa scdm documētum. q̄ p̄sonē volētes vouere vo
ta vel ea emittēre debēt esse libere p̄ditōis. etiam debēt habere etatem legiti
mam ad vouēdum. p̄pter p̄mū religiosi vouere nō debent. p̄pter secundū
pueri qui nōdum venerunt ad annos discretōis non possunt vouere. Q̄
autem religiosi. non possunt vouere sine dispensatōe est ideo. quia quicunq̄
qz nō habent liberam seu propriam voluntatem non possunt alteri vouere
vel suam voluntatem p̄mittere. sed monachus nō habet liberam voluntatē
rem. ergo monachus nō potest vouere. Consequētia tenet. sed maior pro
batur ex dicto p̄b. qz nihil dat quod nō habet. Minor probatur. qz omnis
monachus dedit voluntatem suam superiori. vt abbatī vel p̄iori quando
ip̄e fecit professionem

Quarto notādū circa tertū documētū. q̄ versus illius documētū qui
dā textus habet in caplo de sepulturis. s̄ nō est vis vtrū hic vel ibi exponit
Et si querat. quāta est portio danda vero plebano de sponsa qm̄ ducit ad
aliū locū. Dicit q̄ hoc debet teneri s̄m loci p̄suetudinē diu obseruatā. dū
modo nō sit p̄tra statuta canonū. qz p̄suetudines de sacris canonibz neces
santes nō debent obseruari.

Ultimo notādū circa quartū documētum. q̄ modus numerādū gra
dus p̄sanguinitatis tā in linea recta q̄ trāsuersali patuit supra. circa litterā
istā (Sponsam ducēdū) z ergo de sup̄ super sedeo
s̄ hoibz .i. vtile

Omnibus est votum solenne tenere necesse
s̄ voto s̄ hōi .i. recedere s̄ vorā

Non ab eo cuiq̄ concedimus ire. sed illud
s̄ factū .i. varias .i. difficile

In leuius mutes tibi si nimis est onerosum
s̄. i. cū dispensatōe maioris .i. variatio

In manibus stet maioris mutatio talis

Ista ē vltima pars istius capli. in q̄ autor ponit aliū casum aliq̄liter respē
cientē matrimoniu dicens. q̄ q̄cūq̄ facit solēne votū dz illud seruare. s̄ si ob
debilitatē corpis tale votū p̄modose nō possit adimplere tūc possit vti me
dicamine cū p̄silio idonei p̄fessoris. s̄. q̄ tale votū sibi alleuiat ex autoritate
ep̄i vel alterius superioris z in leuius mutes.

Circa lrām notandū. q̄ p̄s̄ lra loq̄tur solū de voto solēni. de voto

aut simpliciter nihil dicitur. illo tamen non obstante valde necessarium est ut votum simplex teneatur et impleatur. quod scriptum est. uouete et reddite domino deo vestro. **S**ed obiceret ergo aliquis. ideo auctor prius est insufficientis ex eo quod non determinat de voto simplici. Respondet quod auctor non est insufficientis. quod superius dictum est quod ipsa ecclesia cogit ad votum solenne perficiendum et non ad votum simplex. **U**n deum quicumque frangit votum solenne huic denegatur omne sacramentum christianitatis. ideo ipsa ecclesia cogit talem ad istud votum perficiendum

Secundo est notandum. ex quo supra prius facte mentionem de voto tunc videndum est de ipso voto. unde votum sic definitur. Est alicuius boni cum deliberatione facta promissio. **E**t dicitur notate (alicuius boni) quod si aliquis promitteret malum non est tenendum nec esset verum votum. et si ipse infringeret votum non peccaret

Tertio est notandum. quod votum solenne fit tribus modis. Primo per ordinem scilicet ceterorum sumptuorum. ut subdiaconatus. diaconatus. et ceteris. quod diaconus et subdiaconus faciunt votum deo et episcopo. et cetero transgrediuntur illud a simpliciter sacerdote absolute non debent. Secundo votum solenne fit per ingressum religionis. et hoc in professione. Tertio fit per habitum susceptuorum. ut si aliquis recipit habitum religiosorum. id est monachorum. professionem. et si est plus speciali habitu professionis. et specialiter sub hoc fecit votum. si tunc transgreditur est fractor voti solennis

Quarto notandum. quod hoc votum fit tribus modis. primo cum deliberatione. secundo cum firmo proposito. tertio cum obligatione. de quibus modis etiam super patuit

Quinto est notandum. quod aliqui homines sunt obligati ad votum. et alii non. quod pueri qui nondum venerunt ad annos pubertatis non sunt obligati ad votum ut patuit super in multis casibus. **Q**uia monachi non obligantur ad votum illud quod est contra regulam ordinis. id est facerent votum quod vellet dimittere ordinem et vellet ire et alleviare onus. **S**icut furiosi non obligantur ad votum. ratio est. quod non sunt capaces suarum rationum. **S**icut famulus non obligatur ad votum illud quod est contra voluntatem domini sui. ut etiam prius dictum est.

Sexto est notandum. quod ad permutationem voti requiruntur duo. Primo auctoritas. quod nullus potest cum seipso dispensare. sed requirendus est ille qui habet auctoritatem. ut episcopus vel papa. quod secundum Hostiensem dispensatio seu voti permutatio est vigor ipsius iuris per eum ad quem spectat misericors relaxatio. et hoc dicitur supra. **I**n manibus stat maioris etc. Secundo requiritur causa sufficientis quare quis non tenet servare votum. nam nisi causa sufficientis superabundauerit votum nequaquam alleviatur

Septimo notandum secundum Raymundum. votum onerosum in leuius est permutatione. ut ieiunium in elemosinas. **I**tem si quis vouit peregrinationes et pro infirmitatibus non potest implere. tunc expese quas esset persumpturus et laborum sicut dicitur de hoc in alios pios actus conuertere

Ultimo est notandum. utrum votum augmentat meritum. **E**t videtur quod non nam omnis seruus deo voluntarie placet magis illi quam seruus ei de iure. sed omnis seruus ei ex voto seruit ei de iure et de voto. sed seruus sine voto seruit libere. ergo videtur quod votum non augmentat gratiam. **I**n oppositum autem est magister sententiarum et doctores theologie. qui volunt quod votum augmentat meritum.

Et declaratur hoc sic. quod si non tunc claustrales seu religiosi inutiliter facerent professionem. quod tamen abhorret tota christianitas. **R**espondetur quod actus qui fit post vota potest fieri dupliciter. Uno modo in equali charitate sicut ante. Alio modo in minori charitate quam antea. si primo modo tunc seruicium in tali est maioris premij et meriti.